

Ecz. Mavi Neşe Gölcük

Ecz. **Mavi Neşe Gölcük**'ün **KAR BEYRUT KAR** adlı öykü kitabı
Agora Kitaplığı'ndan çıktı.
Meslektaşımızın bu kitabında yer alan
Yasin adlı öyküsünü yayınlıyoruz.

Yasin

Oğullar güzeldir, analardan daha güzeldir.

Rutan bir köydür. Bir Zaza köyüdür. Bütün köyler gibi yalavuz kendi köylülerinin köyüdür. Köylerin, köylülerin daimi konukları (umut, konuklar bir gün gidebilirler!), bütün bilgeliğiyle şeytan ve onun yegane sirki cahiliyedir.

Şarap yapılmamıştır Rutan`da. Hiç şarap içen olmamıştır. Şarap orada bilinmez bir kelimedir.

Düş kurulmamış, görülmemiştir. Düş, suların ve kelebeklerindir.

Haçermek de bir köydür. Oradaki beş köy gibi ya da on köy gibidir. Orada da şarap ve düş yoktur.

Kelimeler insanlığın güzel biçimleri, ruhlarını arayan bedenler.

Köyler küçülmekte, yamaçlar azalmakta, şehirler büyümekte, insanlar ölmekte, kuzular ve oğlaklar –melekleri sıfatıyla hala her şeyin- bayırlarda insana dönmek için otlamaktadır.

Şehirler büyüdükçe köylere dönmekte. Bir salgın, insanlar ölmekte.

Yeryüzünün büyük felaketinin yaklaşmakta olduğunun göstergeleri de büyük olmuştur.

Şehirlerde insanlar, köylerde ekinler, yamaçlar, ormanlar ve inanç yanmıştır. Kamboçya yanmıştır. Ve Bosna ve Afrika ve Kürdistan. Hep ve defalarca. Bütün bunlar defalarca yanmıştır. Yangının kokusu duyulmamış, kuzular ve oğlaklar ağlamıştır. Gene de bayırlarda otlamaktadırlar. Yangın kokusu silinmemiş, ama felaket anlaşılmamıştır.

Yağmurlar yağmış, seller olmuş, denizler kabarmış, toprak yenilmiş. Yağmurlar susmuş, çöller olmuş, denizler çekilmiş. Hepsini birden, ama felaket görülmemiştir.

Cuma bir adamdır. Cuma genç bir adamdır. Cuma Haçermekli bir adamdır. Cuma bir oğuldur. Cuma Rutan`da çilesini bostana gömüp domates eken mayıs`a * katıp tezек yapan Goge'nin oğludur. Goge tezекleri ocağa atıp çilesinin yanmasını beklemiştir, ama çile duman gibidir, elle tutulmaz, gelip gelip göğsüne girmiştir. Çile su gibidir, domatesler kızarmıştır.

Bilgi kelimedir. Bilgi güzeldir. Bilgi hesapsızların, bilgi sahihsizlerin olmalıdır. Bilgi Haçermek`te ve Rutan`da yoktur. Onu soran olmamıştır. Bilgi toprağa gizlenmiş, saban ona değdikçe çıkarılmayı beklemiştir. Bilgi koyunların yönünde, keçilerin kılında ve süttedir. Süt mayaya durduğunda sorulacağını sanmıştır. O, hiç terk etmemiştir, hep her yerededir. Ama onu sormamışlardır, bilmiyorum bile yoktur. Bilgi bilinmez bir kelimedir.

Goge bir kadındır. Goge mavi bir kadındır. Toprağa sürülmüştür, topraktan sürülmüştür, toprağı sürülmüştür. Oğulları ekinleridir. Ekinleri biçilmiş, toprağı talan, talan yalan edilmiştir. Çilesi durudur. Özlem, acı. Allah`a inanmaktadır, bir tek Allah`ı vardır ve Allah`ı bir gün onu çağıracaktır. Oysa ki insanlar zulümkârdır. Çilesini insanlar vermiştir.

Goge Haçermek`ten sürülmüştür. Goge inanmıştır. Tek bildiğı, kadın olduğudur. Sürülmesi bundan kolay olmuştur, bir tek bunu bilmektedir.

Kadın olmak belsiz olmaktır, belsiz olmak dilsiz olmaktır.

Ah özlem! Cuma ve Zeynep onun oğullarıdır. Oğulları güzeldir. Analardan daha güzeldir.

Unutuşlar köydür. Rutan ve Haçermek unutuşu bilir. Bundandır, düş kurmazlar. Görmezler, geçmiş geleceğı, gelecek geçmişi rüyalarında. Unutuş insanı temizler. Sabah erken kalkıp işe koyulmaları, akşam yorgun olsalar olmasalar erken yatmaları bundandır. Çalışmak ve tek çalışmak onları temizler. Düşlerden, şaraptan, vefadan ve azaptan.

Şehirler büyümekte, büyüdükçe köyleşmekte, köyler yıkılmakta, yıkıldıkça oğlaklar hastalanmakta.

Hatırlamak, hatır kime kalmıştır?

Bu oğlaklar, kuzular, koçlar hala vardır!

Hayat insafsız değildir. Hayat bize sabır göstermiştir. Hayat felaketleri bize körlüğümüzden ve hırsımızdan vermiştir. Kamboçya ve Bosna gözümüze girmemiştir. Sanki artık gözleri olan insanlar yoktur.

Salgın. İnsanlar ölmektedir.

Hayat her köyüne felaketin büyük göstergesini vermiştir. Ve her şehre ve her eve. Bize yetmemiştir. Herkes uyumuştur. Unutmak en kolaydır. Yarn öküzlere otlatmak gerekir, erken yatmak gerekir.

Haçermek`te hayat, ceviz ağacının altında serin, baltanın ucunda keskin, uykuda derindir. Haçermek bir köydür, yıkılmayı beklemektedir, toprak sürülmekten ve ot vermekten yorgundur.

Kelimelerse şehirlilerin süpürgesi olmuştur.

Cuma bir oğuldur. Cuma Haçermeklidir. Cuma bir felaket göstergesidir. Haçermek`te. Ama onu kimse görmemiştir. Herkes kördür Cuma`ya.

Cuma onların uykularını zedelemektedir.

Kovulması gerektir!

Haçermek`te şimdi sular kurmakta, narlar dökülmekte, incirler çürümekte, bağlar kurumaktadır. Cuma'yı görmemişlerdir. Hala!

Cuma nasıl olmuş sırdır. Ama Cuma bir düş görmüştür. Düşünde aşk vardır. Gozel`e âşık olmuştur. Cuma bilgi sahibidir. Anasının neden sürüldüğünü bilmektedir. Anasının sürülmesi onu sürenlerin unutmak istemelerindedir. Çünkü huzur unutuştadır. Unutanlar huzurludur.

Cuma, olmayacak şey, düş görmüştür. Düşünde aşk vardır. Düşünde neden vardır.

Haçermek Cuma`yı unutalı çok oldu. Haçermek uykusu zedelendiği an unutmıştu Cuma`yı . Haçermek hala inandığı Allah`ı görmemiştir. Cuma`nın gösterge olduğunu anlamamıştır. Her şeyin bir çaresi vardır, tabi ki! Bak! Goge`nin oğlu Cuma bir delidir. Delidir. Deli Cuma. Deli Cuma.

Haçermek`te bir çocuk korusu vardır. Cuma her ev önünden geçişte;

Dee...li Cu..ma Dee...li Cu..ma Dee...li Cu..ma Dee...li Cu..ma, . Deli Cuma, Deli Cuma, Deli Cuma, Deli Cuma, Deli Cuma, Deli Cuma

Delicuma delicuma delicuma delicuma delicuma delicuma delicuma...

Senfonisi vardır.

Ama Cuma bilgedir. Çocukları sevmektedir. Onların sadece sesi vardır. Sözü seven huzurlulardır, bilmektedir.

Ceviz güzeldir. Ceviz ağacı daha güzeldir. Haçermek`te bir ceviz ağacı, sizin anlayacağınız üç katlı bir ev yüksekliğinde bir ceviz ağacı, dallarıyla koca bir ev hacminde yayılmıştır. Bu cevizden bütün bir köy yemiş almaktadır. Altında oturulmaz, soğuktur. Haçermek ceviz ağacını anlamamıştır. O ceviz baltayla devrilmiştir. Ve bu son olmuştur. Haçermek yıkılmak istemektedir.

Hayat işte bu yüzden gözümüze girsin diye üstümüz kan kusmaktadır. Bizi bize kusturmaktadır.

Hayat kimdir?

***

Değerli Taşlar:

Değerli taşlar neye yarar. Değerli taşlar neye yarar. Zeynep dudakların zamana gülecek.

Cazz. Cazz. Oh! Mama. Ah! Anne. Yes Luis. Evet Luis, kardeşinin Goge`den olma Zeynep olduğunu bildin mi hiç?

Zeynep çamaşır çitiler, Luis şarkı söyler. Cazz. Kapının arkasında. Kapının arkasındaki Zeynep`in rahminin duvarının parçası ağlar. Zeynep çamaşır çitiler, sesini duyar rahminin duvarının. Onu çağırır. Meh...tap. Mehtaap. Meh..taap.

Rahminin duvarı kapıya doğru emekler... Kapının arasındaki Zeynep`in çamaşır çitilediğini duyar, kokusunu alır, vazgeçer ağlamaktan. Sobaya emekler. Sobaya varır. Bir avuç kül alır. Zeynep`in sütü çamaşıra akar. Rahmi sobanın külünü yer.

Zeynep ağlar, bilmez külün sütünü anıştırdığını. Zaman durmadan yayılırken, sen hep güleceksin, bedeninin toprağa varmış olsa bile.

Mehtap`tır rahminin duvarı. Mehtap. Zeynep ona mehtap demiştir. Mehtap adına varmıştır ve kül de mehtaba uzak değildir. Ah! Bilinsin, Zeynep, Mehtap`a boşuna ağlamıştır.

Zeynep sobayı yakar. Billie şarkı söyler. Cazz, sobanın içinde. Zeynep sobanın üstüne suyu koyar. Cazz, suyun içinde. Zeynep, Mehriban`a seni yıkayacam der. Cazz, odanın içinde.

Saç, soba, çöp kömür, yağ tenekesinde su. Cazz.

Caz Billie caz. Sıcak sacın yüz derece tenekenin haddini aşar. Cazz.

Mehriban`ın canı, Zeynep`in sesi kınılır, ben o suyla Mehriban`ı yıkayacaktım...

Cazcazz. caz. caaz. cazz..zz

Zeynep beyazdır. Beyaz ve beyaz. Hep yıkar yıkar. Çamaşır yıkar, tabaklarını, bebeklerini, bebeklerinin bezlerini, taşları ve durmadan ellerini yıkar. Beyazdır Zeynep. O beyaz çocuk Zeynep rahminin duvarlarını yıkar ve yıkar. Kardeşinin Billie olduğunu bilmez. Bilse bilirdi.

Köyleri kayıp şehirler gibi üzgün ve mutlular.

***

...ebilmek:

On üç yaşındaydım, İskanevleri`ndeydik. Kapı çalındı. Yazdı. Kapıyı açtım. Seni tanıımıyordum, yanındaki çocuğu tanıyıordum. Seni getirmişti. Annemin annesiydin. Acaba seni daha önce görmüş müydüm? Bebekken sen beni, ya da.

On sekiz yaşındaydım. Ofis`e taşınmıştık. Sen gelmiştin. Annemin annesi. Kuruydun. Kısaydın. Küçücük kuru insandın. Ciğerlerin de kurumuştun. Göğsün tahtaydı. Ciğerlerin iki zardı. Tütmüştün. Az kalmıştı, birbirlerine yapışacaklardı. Anneannem hiç olmayacaktı. Annemin annesi.

Ye diyordu annem. Sana süt, yoğurt ve etli yemekler getiriyordu. Yemiyordun. Annem kızılıyordu, üzülyordu. Üzülünce sinirli oluyordu. Niye yemiyorsun diyordu. Yemiyorum diyordun.

- yemiyorum

Annem kızılıyordu. Sen kuru kuru anne olmuşsun. Ciğerlerin, belki yesen belki, iyi olacak, yapışmayacaktı.

- niye yemiyorsun?

- Yemiyorum.

Bir çırpıda, alçak sesle, yere bakarak, yemiyorum, diyordun, e, i, o, u ancak bu kadar daralabilirdi.

Annem üzüldü, sinirlendi, sana kızdı, çocukluğunun, ömrünün büyük hasretine, sana, Goge`ye.

Haçermek`ten çıktığında, Türkçe, Haçermek türkçesi konuşuyordun. O türkçede `yiyemiyorum` yoktu.

Rutan. O köy. Zaza köyü. Türkçe yoktu Rutan`da. Sonra sonra anladı neden yemediğini.

Çünkü yiyemediğini. `Yiyemiyorum` demeyi bilmediğini. Ağladı geç anladığına. Sana kızdığına.

Kanı olduğumun kanı olduğu, Goge. Adını gökten alan mavi. Yani o gök kadar güzel, gök kadar mavi.

Zalimlerin köyü ahçermekte, hayat samandı, her dem ateşe verilebilirdi.

O. Gök kadar güzeldi, on üçündeydi. Bir ceviz altına on yedi delikanlı halkalandı. Şimdi kim alacak Goge`yi? Kim ki çok seviyor, o alsın Goge`yi. Madem ki öyle diyorsunuz, o zaman herkes kessin ayağını kör bıçağıyla, kim ki çok keser, o alır Goge`yi. Bıçaklar ayakları kesti. Kim ki az kesti, hiddetlendi olan bitene, heybetlendi meclise. Boşuna kestiniz, o benim amca kızım, ben alacağım, meclis dağılsın, temaşa ediyorsunuz, dedi ve gitti. Ötekiler de gitti.

Aldı. Bütün iyi çiftçiler gibi sürdü toprağını.

Güzellik başa belaydı. Başkalarının gördüğüydü, başkalarının gördüğü kararmadı. Kurudu. Yıllar sonra kapıya konduğunda, kimse yıllardır Goge burada sana kanlık etti demedi. Evlerini süpürdüler, döşekleri serdiler. Yattılar.

Sana talipti. Rutanlıydı. Yaşlıydı, kördü, kansızdı. Ocağı tütmüyordu. Oğulları ona bakmazdı. Seni istedi. Git dediler sana, yalavuz bir kadın, yalavuzdur dediler. Gittin. Kaderdi. Kör olduğunu düşünmedin kaderin. Onun talipliği değildi kör olan, biliyordun. Çocuklardan olmuşsun, evinden, onlara edeceğinden. Sensiz onlara edilecekten. Vardın Rutan`a, ocağa ateş, bostana domates, ahıra davar saldın.

Ama vaden orda da doldu, dediler ki, şimdi sen bostana domates, ocağa ateş, ahıra davar saldın diye Rutan sana yer midir, şimdi sen köre yoldaşlık ettin, sabana toprak oldun diye Rutan sana köy müdür, kör babamızdır diye senin hatırın var mıdır, babamız öldü, bahçe bizim yol senindir.

Ölülerin hatırası gömülür, hıyanetin hatırası gezerdi, duman gibi. Haçermek`te çok ateş yandı, çok temaşa olsun, hatıran boğulsun diye. Rutan`da ateşe gerek var mıydı, nasılsa sen orda yabancıydın, yoktu. Velhasılıkelâm duman gül gibi koktu.

Dünyaya yük olmadın, eridin iyice. Toprakta yer kaplamadın. Kefenin ve sabunun ve suyun az gitti. Bir evliyadan almıştın ömrünü. Allah`ın rızasını bilen, bir evliya. Hayatın Allah rızası içindi. Anlatmıştın, o evliya hep yenmeyecek emekleri yemişti. Ömrünce ekmek yapmıştın. Una, nimete suyu katmıştın. Nimetti ekmek. Yerlerde olmazdı, Allah rızası için yedin.

Tazeyi herkes yedi.

Gezdin köyün su yolunda davarları suvarırken, kuru ekmekleri topladın yollardan, sofalardan. Tazeyi yiyen hep olurdu.

Edilen edildi. Gozel`i Cuma`ya istemediler, kardeşine aldılar. Kardeş aldı. Ah ne kardeş ne kardeş. Cuma`yı yabanda buldular. Sabuna suya gerek kalmamıştı. Eti kurda kuşa nimet olmuştu.

Kızın şehirde. Duvarlarının başından ayrılmadı. Onlara durmaksızın kan verdi. Yol verildi, gitmedi. Nasılsa bu yol bir yere çıkmaz, sabrettim..

Sen ve oğlun için yasin okuyacağım, yasinin sesini duyarsın. Diyeceğim, Goge ben senin torunun. Diyeceğim, Cuma sen benim dayım.